

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Окладна М.Г.

Національний юридичний університет

ім. Ярослава Мудрого, м. Харків

Розбудова інформаційного суспільства у будь-якій країні пов'язана, як з розвитком комп'ютерних технологій, так і з розширенням прав людини. Одним із проявів цього є розробка системи захисту персональних даних. У європейських країнах діяльність щодо захисту персональних даних ґрунтується на принципах Конвенції «Про захист прав людини та основних свобод», Конвенції № 108 Ради Європи «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних», Директиви 95/46/ЄС Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних і вільним обігом цих даних» та інших.

З 25 травня 2018 р. в країнах Європейського Союзу почав діяти Загальний регламент захисту даних (англ. General Data Protection Regulation, GDPR; Regulation (EU) 2016/679) щодо захисту персональних даних усіх осіб в межах Європейського Союзу та Європейської економічної зони. Регламент також стосується експорту персональних даних за межі Європейського Союзу та Європейської економічної зони. Цей регламент діятиме у 28 країнах ЄС і замінить рамкову Директиву про захист персональних даних, яка діяла ще з 1995 року.

Регламент значно розширив поняття персональних даних. Стаття 4 Регламенту визначає, що «персональні дані» означають будь-яку інформацію, яка стосується фізичної особи, що ідентифікована або яку можна ідентифікувати... за такими ідентифікаторами, як ім'я, ідентифікаційний номер, дані про місцезнаходження, онлайн-ідентифікатор або за одним чи кількома чинниками, які є визначальними для фізичної, фізіологічної, генетичної, розумової, економічної, культурної або соціальної сутності такої фізичної особи». Також визначається поняття «біометричні дані», якими є «персональні дані, отримані в результаті спеціальної технічної обробки, що стосується фізичних, фізіологічних або поведінкових ознак фізичної особи, таких як зображення особи або дактилоскопічні дані, що дають змогу однозначно ідентифікувати або підтверджують однозначну ідентифікацію фізичної особи». Згідно зі ст. 6 Регламенту, одним із критеріїв законності обробки даних є згода суб'єкта на обробку своїх персональних даних для однієї або кількох спеціальних цілей.

Метою GDPR є: гармонізація законодавства про захист даних по всьому ЄС; модернізація законів про захист даних у світлі технологічних змін; посилення прав громадян; збільшення вимог до відповідальності й обов'язків контролерів даних та обробників даних; вдосконалення процесу створення облікових записів користувачів, а також контроль за дотриманням законів про захист даних; забезпечення більшої прозорості того як використовуються дані, ким і для чого.

Нове законодавство дозволить громадянам Євросоюзу отримати повний контроль над своїми персональними даними.